

Марко Беденко

ЗАХОПЛЮЮЧА ЛІТНЯ ШКОЛА

З 3-го у 4-й клас

Тернопіль
Навчальна книга — Богдан

Беденко М.В.

Б38 Захоплююча літня школа. З 3-го у 4-й клас. — Тернопіль: Навчальна книга—Богдан, 2011. — 120 с.

ISBN 978-966-10-0791-7

Кожен із батьків хоче, щоб його дитина не тільки добре відпочила влітку, загартувалася, набралася сил, але й не забула вивченого в школі. Як цього досягти?

У запропонованому посібнику на кожному розвороті подано завдання для повторення пройденого за предметами: читання, математика, українська мова та курсу «Я і Україна».

Матеріал дібрано так, щоб процес повторення не був нудним, а пізнавальним і цікавим. Виконуючи завдання, серед яких багато розвивальних і творчих, дитина не тільки пригадає вивчене, але й значно розширить свій кругозір.

ББК 74.26 я71

ПЕРЕДМОВА

— Улітку теж потрібно займатися, — кажуть педагоги.

— Влітку не хочеться займатися, — кажуть діти.

Звісно, і ті, й інші мають рацію. Тому ми створили такий посібник для занять улітку, щоб усі були задоволені: діти, вчителі, батьки. Учителям та батькам не доведеться витратити час на пошуки завдань і вправ для повторення вивченого дитиною за навчальний рік, а школяр отримає можливість не тільки повторити і закріпити засвоєний матеріал, а й розширити свій кругозір.

На кожному розвороті зошита вміщено невеликий за обсягом цікавий текст, що відповідає програмі з курсу «Я і Україна» для наступного класу. Зміст тексту містить пізнавальну інформацію не лише для дитини, а й для її батьків.

Незвичні за формою завдання з математики діти сприймають як гру, однак їх достатньо, щоб школярі протягом літа не втратили обчислювальних навичок. Логічні задачі та завдання на кмітливість під час звичайного шкільного уроку не всі розв'язують легко й швидко. А в «літньому» зошиті кожен приділить їм стільки часу, скільки потрібно. Або — скільки захоче.

Вправи з української мови невеликі за обсягом і нестандартні за формою, але вони допоможуть узагальнити і закріпити здобуті протягом навчального року орфографічні й пунктуаційні навички.

Загалом, «Захоплююча літня школа» — не складно, не нудно і буде потім чим похвалитися.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

1

Чому в шубі тепло

Якщо зняти шубу з вішака й виміряти температуру повітря всередині, то з'ясується, що вона така сама, як і довкола шуби. Отже, шуба не гріє, а лише не дає нашому внутрішньому теплу витікати у довколишній простір. Таким чином, людина як теплокровна істота гріє себе сама.

Якщо ж закутати в шубу сніговика, то вона його не грітиме, а охолоджуватиме — не даватиме холоду витікати у довкілля, і сніговик у шубі довго не розтане.

Вибери правильну відповідь.

Шуба гріє тому, що...

- в ній є джерело тепла;
- в неї одягнена теплокровна істота;
- її нагріває сонце.

2

Добери антоніми до поданих дієслів.

- Стояти — _____
- відносити — _____
- будувати — _____
- говорити — _____

3

Спиши текст, розкриваючи дужки.

(В)ється вузькою стрічкою річечка поміж берегів. З міста сюди (з)їхались на відпочинок люди. Спільні подорожі (об)єднують сім(ї) та зміцнюють родини.

4

У показі мод брало участь 100 манекенниць, причому 85 із них демонстрували шуби, а решта — пухові курточки. На скільки більше шуб, ніж курточок, було продемонстровано на показі мод?

Розв'язання

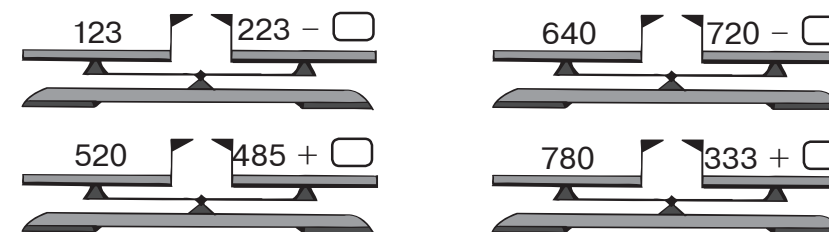
$$\square\square\square - \square\square\square = \square\square\square$$

$$\square\square\square - \square\square\square = \square\square\square$$

Відповідь. На $\square\square\square$ _____

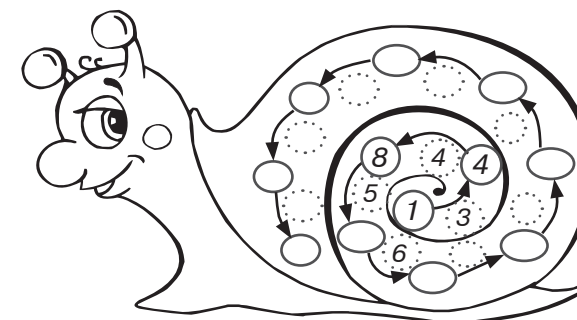
5

Урівноваж числові терези.

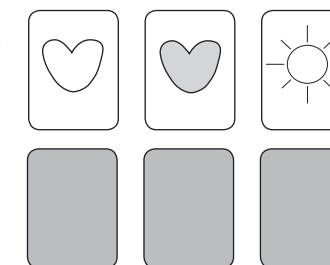
6

На хатинці цього равлика різниця кожної наступної пари чисел на одиницю більша, ніж різниця попередньої пари. Допиши пропущені числа.

7

У нижньому ряду зображені ті самі картки, що й у верхньому, але зворотною стороною. З'єднай обидві сторони кожної картки за умови, що картка із сонечком розташована між картками із сердечками, а картка із сірим сердечком — справа від картки з білим сердечком.

- 1 **Чому кішка добре бачить уночі**
 Кішка вміє бути непомітною. Ходить тихо, рухається м'яко, обережно. Єдине, що зводить нанівець котяче маскування, — це блиск очей. У темряві очі кішки горять зеленими вогниками. А причина — в особливій будові котячих очей, на денцях яких містяться своєрідні дзеркальця. Кожен промінчик світла проходить крізь око кішки двічі. Ось чому кішка бачить уночі значно краще, ніж людина.

Вибери правильну відповідь.

У темряві очі кішки горять вогниками...

- червоного кольору; жовтого кольору;
 зеленого кольору.

- 2 **З'єднай синоніми парами.**

мама	говорить
небокрай	вниз
промовляє	ненька
додолу	обрій

- 3 **Зміни слова за питаннями.**

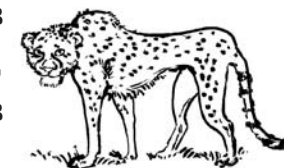
(що?)	сніг	ніч
(чого?)	_____	_____
(чому?)	_____	_____
(що?)	_____	_____
(чим?)	_____	_____
(на чому?)	_____	_____

- 4 **Визнач рід іменників.**

День — _____	піч — _____
тінь — _____	варення — _____
ніч — _____	село — _____
кінь — _____	книга — _____

6

- 5 У заповіднику живе 89 представників родини котячих: 28 левів, 39 леопардів, а решта — гепарди. Скільки гепардів живе в заповіднику?

Розв'язання

$$\square\square - \square\square = \square\square$$

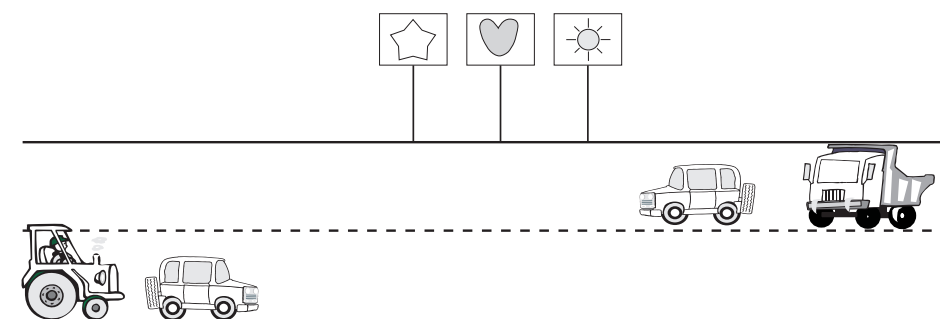
$$\square\square - \square\square = \square\square$$

Відповідь. _____

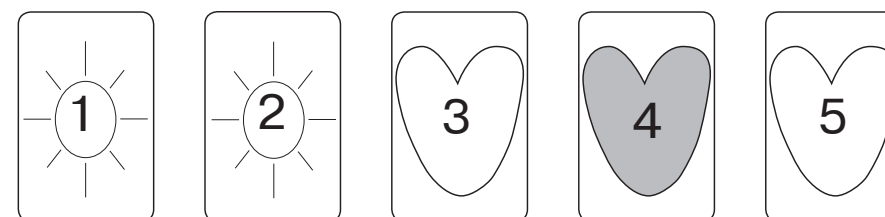
- 6 **Підкресли терези, які показують неправильно.**

$125 + 275$ $75 + 500$ $100 + 230$ $150 + 170$ $163 + 177$ $400 - 87$

- 7 **Зображені на малюнку транспортні засоби рухаються, не обганяючи одне одного. Відомо, що легковий автомобіль порівнюється з вантажівкою біля знака із сердечком. Біля якого знака порівнюються одне з одним легковий автомобіль і трактор?**

- 8 **Розташуй картки так, щоб з обох боків від картки із сірим малюнком була однакова кількість карток з білими малюнками.**

7

1

Природні скульптури

У вапнякових горах напрочуд химерні камені. Справжні скульптури! В одних вгадуються обличчя людей, в інших — фігури тварин, а в третіх — фантастичні палаци...

Хто ж вирізьбив усі ці химери? Як з'ясувалося, скульпторами були вітер і вода. Тисячі років вони обтісували каміння, створюючи справжні шедеври. Ще вигадливіші фігури зустрічаються на узбережжі, де під ударами прибою змінюють форму навіть значно твердіші за вапняк камені.

А вже зовсім дивовижні природні скульптури можна побачити під землею, у печерах. У підземних водах багато солей. Висихаючи, вода віддає свої солі, які й утворюють блискучі напливи та бурульки химерних форм.

Вибери правильну відповідь.

Із чого утворюються природні скульптури в печерах?

- Із твердого каменю. Із глини.
 Із різноманітних солей.

2 **Прочитай вірш. Випиши дієслова та визнач їх час.**

Пиріжки печуться в пічці, карасі пірнають в річці.
 Кішка мишеня спіймала, в небі пташка заспівала.
 В полі квіти зацвіли, ніжно бджоли загули.
 Котик вранці занявчав, песик гавкнув: «Гав – гав – гав!»
 Вибіжать дива на волю, бо канікули у школі.

3 **Прочитай слова. Які з них мають префікс по-? Поміркуй і познач.**

Покласти, поцілунок, поле, подати, потяг, поливає, поні, посада, побігти, полювання, посадити, полиця.

4

У підземній печері побувало 8 наукових експедицій, по 9 осіб у кожній, і велика туристична група, що складалася із 38 осіб. Скільки всього осіб побувало у печері?

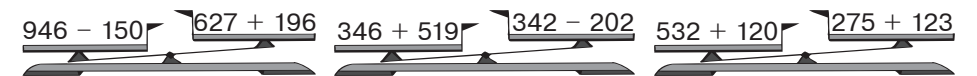
Розв'язання

$$\square\square \circ \square\square = \square\square$$

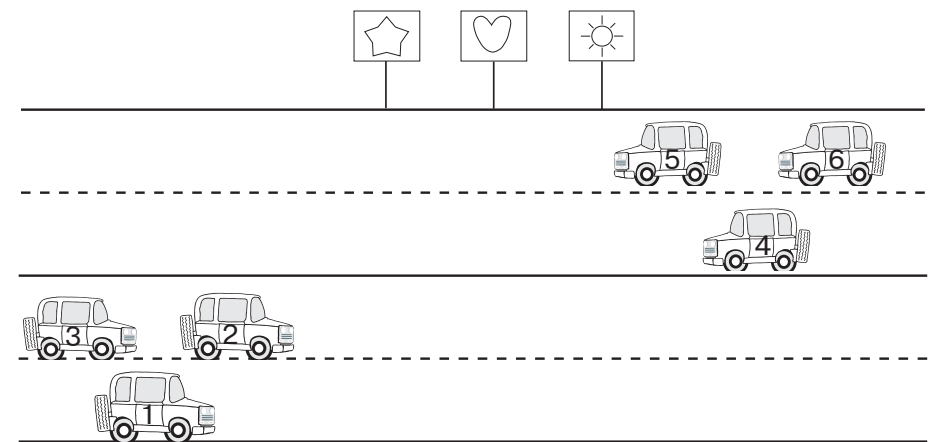
$$\square\square \circ \square\square = \square\square\square$$

Відповідь.

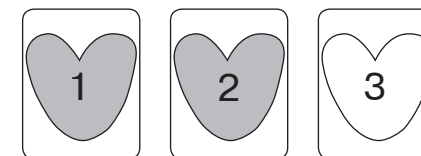
5 **Підкресли терези, які показують неправильно.**

6 **Чим менший номер машинки, тим швидше вона їде. Машинки, що рухаються в один бік, приїжджають до прапорців у різний час. Відомо, що машинки з номерами 2 і 4 зустрінуться біля прапорця із сонечком. Які ще машинки могли б зустрітися біля цього прапорця? Розфарбуй їх.**

7 **«Переклади» одну пару карток так, щоб біле сердечко опинилося зліва від правого сірого сердечка.**

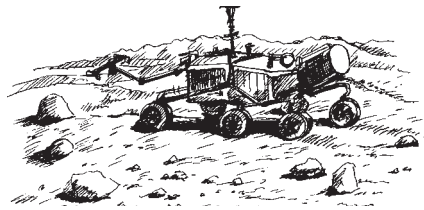
Чи є життя на Марсі

1 Планета Земля має дуже схожого на себе сусіда. Це — Марс.

Земляни здавна намагалися знайти життя на червоній планеті. Якось один астроном помітив на Марсі смуги, подібні на канали. Але коли на них поглянули в потужніший телескоп, то замість каналів побачили ланцюжок не пов'язаних між собою плям.

А нещодавно вчені розгледіли на фотографії з Марса гору у формі людського обличчя! Знову пожвавилися фантасти і просто допитливі люди. Та коли новий космічний корабель зробив значно якісніший знімок цього обличчя, з'ясувалося, що це природне утворення, як і вапнякові скелі на Землі.

Однак учені не припиняють спроб знайти життя на Марсі. Якби вдалося віднайти хоч якусь живу форму, хоча б мікробів — учені були б щасливими. Адже поки що ми знаємо лише земних живих істот.

Вибери правильну відповідь.

Чи прагнуть учені знайти життя на інших планетах?

Так. Ні.

2 **Склади й запиши розповідь, вживаючи подані слова. Добери заголовок.**

Пішли, збирали, заблукали, злякалися, знайшли, зраділи, повернулися.

3 Космічний апарат передав на Землю 240 чорно-білих і 360 кольорових фотографій. Кожна п'ята фотографія була з дефектами, а решта — якісні. Скільки якісних фотографій було передано на Землю?

Розв'язання

$$\begin{array}{l} \square\square\square \circ \square\square\square = \square\square\square \\ \square\square\square \circ \square\square\square = \square\square\square \\ \square\square\square \circ \square\square\square = \square\square\square \end{array}$$

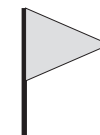
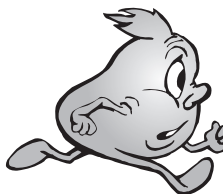
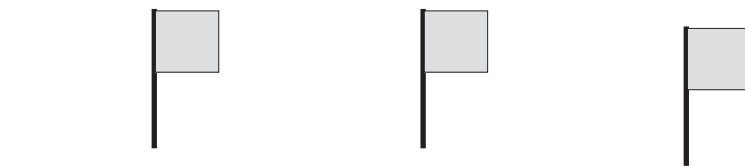
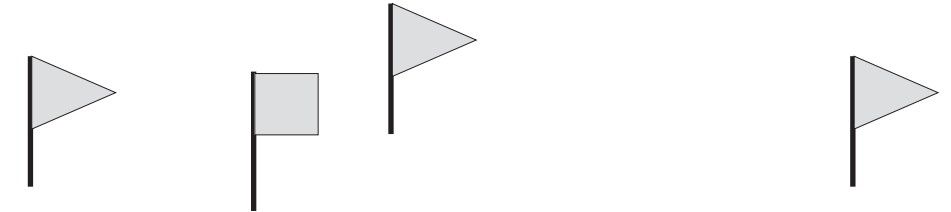
Відповідь.

4 **Розгадай числовий кросворд.**

3	6	6	+	4	3	3	=		
	+			-			+		
4	2	4	-	2	2	4	=		
	=			=			=		
			+				=		

1	2	0	+	5	3	7	=		
	+			-			+		
3	1	7	-	2	1	5	=		
	=			=			=		
			+				=		

5 «Проведи» колобка по колу так, щоб усі квадратні прапорці на його шляху опинилися всередині кола, а трикутні — ззовні.

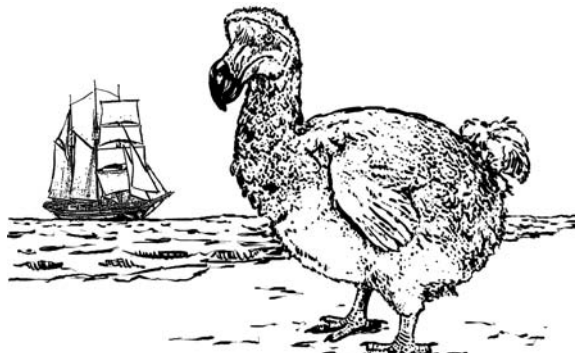
1

Дронт

На островах Індійського океану жив птах дронт. Їжі він мав доволі, а ворогів не було, тому птах не вмів ні літати, ні плавати.

Дронти розкошували доти, поки до їхніх островів не розвідали дорогу моряки. Кораблі причалювали до берега, щоб поповнити запаси продовольства, і дронт став ідеальним об'єктом для полювання. Великий, завбільшки із козу, неповороткий птах із дуже смачним м'ясом дозволяв морякам швидко заповнити трюми і продовжити плавання. У результаті люди винищили всіх дронтів.

Зараз птахівники усього світу лікті кусають з розпачу. Що може бути кращим для вирощування на фермі, ніж великий, смачний птах? Та ще такий, що не зможе утекти навіть через невисоку огорожу? Якби ж хтось здогадався тоді привезти декілька сімей дронтів і роздати селянам! Їх би розвелось мільйони, як курей! Однак пізно. На Землі не залишилось жодного дронта.

Вибери правильну відповідь.

Чи існують на Землі птахи дронти?

- Існують.
- Їх ніколи й не було.
- Їх давно винищили.

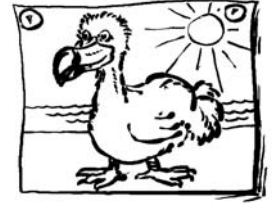
2

До поданих загальних іменників допиши власні назви.

Країна _____
 композитор _____
 співак _____
 море _____
 художник _____

3

У музеї зберігалося 346 малюнків із зображенням дронта, причому 98 малюнків були кольоровими, а решта — чорно-білими. На скільки більше чорно-білих, ніж кольорових, малюнків із зображенням дронта було в музеї?

Розв'язання

$$\square\square\square - \square\square\square = \square\square\square$$

$$\square\square\square - \square\square\square = \square\square\square$$

Відповідь. На

4

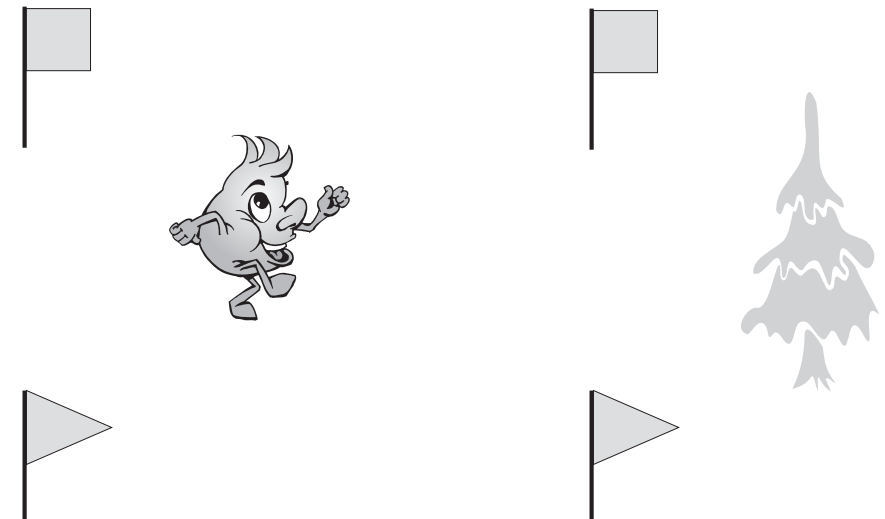
Розгадай числовий кросворд.

6	2	7	-	1	2	0	=		
-				+			-		
4	1	7	+		5	5	=		
=			=				=		
		-			=				

8	4	0	-	5	2	0	=		
-				+			-		
2	4	0	+		3	0	=		
=			=				=		
		-			=				

5

Колобок рухається найкоротшим шляхом від квадратного прапорця до трикутного, поки не добіжить до дерева. Накресли шлях колобка з умовою, щоб стежинки, якими він рухається, не перетиналися.

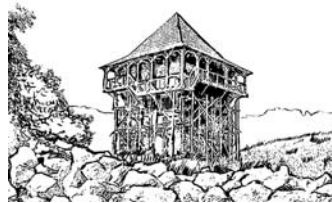
1

Буша

На Вінниччині є невелике село Буша. Воно розташоване в дуже мальовничій місцевості, тому багато художників приїжджають сюди. А ще їх приваблює історія села. Вона настільки давня й різноманітна, що місцеві мешканці мимоволі стають археологами, коли риють погребі або криниці у своїх дворах. Тут цілком реально викопати кам'яну сокиру, якій понад сто тисяч років, і глиняну посудину Трипільської культури, що давніша за єгипетські піраміди. Зустрічаються давньогрецькі й давньоримські монети, скіфські прикраси, готські хрести й хатне начиння слов'ян часів Київської Русі.

Старожили розповідають легенди про гарячі битви між козаками й татарами, а історики ламають голови, що в цих легендах правда, а що — вигадка.

Не дивно, що коли художники змальовують на околиці Буші навіть звичайні дерева або камені, на їхніх картинах закарбовується історія України.

Вибери правильну відповідь.

Кам'яна сокира, якій понад сто тисяч років, належала...
 давнім слов'янам; первісним людям;
 давнім грекам.

2 Зроби звуковий аналіз поданих слів.

Мар'янка — _____
 п'ять — _____
 джміль — _____
 дзвенить — _____

3 Добери і допиши потрібні за змістом прикметники.

Між високими деревами густо поросли _____
 кущі малини.
 Голова _____, як вогонь, а руки _____, як лід.
 _____ праця краща за _____ безділля.

4

Мешканці Буші знайшли скарб, у якому було 86 візантійських монет, монет Золотої Орди — на 16 більше, ніж візантійських, а німецьких монет — у 6 разів менше, ніж ординських. Скільки німецьких монет було в цій знахідці?

Розв'язання

$$\begin{array}{ccc} \square & \square & \square \\ \square & \square & \square \end{array} - \begin{array}{ccc} \square & \square & \square \\ \square & \square & \square \end{array} = \begin{array}{ccc} \square & \square & \square \\ \square & \square & \square \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} \square & \square & \square \\ \square & \square & \square \end{array} - \begin{array}{ccc} \square & \square & \square \\ \square & \square & \square \end{array} = \begin{array}{ccc} \square & \square & \square \\ \square & \square & \square \end{array}$$

Відповідь. _____

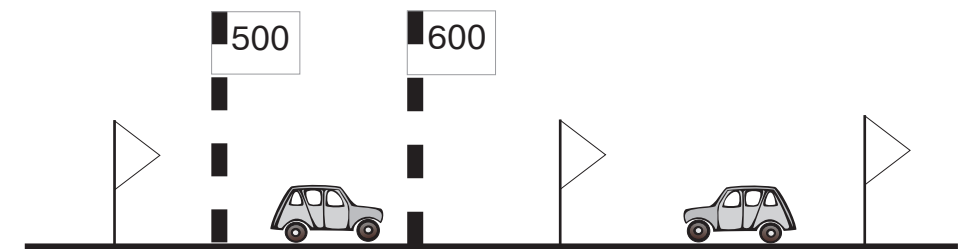
5

Розшифруй слова.

Б	Г	Р	В	А	Н	Ч	И
367	949	743	961	258	456	753	357
479 + 482 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	116 + 833 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
716 - 458 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	264 + 479 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
813 - 357 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	128 + 229 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
991 - 535 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	515 + 446 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
645 - 387 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	377 - 119 =	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

6

Уздовж дороги від столиці країни до її кордону прямокутними прапорцями позначено відстані 500 км і 600 км. Який із трикутних прапорців відповідає відстані 715 км? Розфарбуй цей прапорець.

7

Віднови рівності.

$$265 + 797 = \text{☁}$$

$$\text{☁} : 2 = 475$$

$$\text{☁} - 323 = 210$$

$$116 \cdot \text{☁} = 580$$

Навчальне видання

БЕДЕНКО МАРКО ВАСИЛЬОВИЧ
ЗАХОПЛЮЮЧА ЛІТНЯ ШКОЛА

З 3-го у 4-й клас

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактори *Ірина Чорненька, Оксана Базан*
Художники *Алла Білоус, Геннадій Лук'яненко*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Григорія Шевченка, Марії Золотник, Галини Тернопільської*

Підписано до друку 22.03.2011. Формат 70x100/16.
Папір офсетний. Гарнітура Прагматика. Умовн. друк. арк. 9,67 Умовн. фарбо-відб. 9,67.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-0791-7

9 789661 007917